

minima intervenție asupra solului, economisirea apei în agricultură, adoptarea de surse de încălzire bazate pe energie regenerabilă.

Inovare: Dezvoltarea capitalului uman influențează puternic competitivitatea. Deoarece nivelul de educație, de formare și perfecționare profesională la nivelul teritoriului este redus, **măsura își propune încurajarea solicitanților de a urma cursuri de formare în vederea încurajării învățării pe tot parcursul vieții**, de a se specializa în domenii precum management, marketing, dezvoltarea afacerii, comunicare, etc. și încurajarea dobândirii de competențe specifice în domeniul instrumentelor inovatoare de gestionare a datelor în domeniul IT (cursuri TIC). Încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole va facilita procesele inovatoare în sectorul agricol, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL.

Măsura este complementară cu măsurile M6.1/6A, M6.2/6A, M6.4/6B, M6.5/6B.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL.

Măsura este în sinergie cu toate celelalte măsuri din SDL deoarece contribuie în secundar și la prioritățile P1 și P6, așadar se află în relație sinergică cu măsurile. M1/1A, M6.1/6A, M6.2/6A, M6.3/6B, M6.4/6B, M6.5/6B.

2. Valoarea adăugată a măsurii rezultă din: impactul generat de proiectele finanțate prin această măsură la nivelul teritoriului GAL Banat-Vest care acoperă două dintre cele mai importante nevoi identificate în procesul de consultare a actorilor locali și anume reducerea migrației populației rurale și sprijinirea antreprenoriatului, mai ales în rândul tinerilor; caracterul inovativ, ca element principal al abordării LEADER, al proiectelor finanțate prin această măsură, dat de criteriile de selecție, stabilite de către comunitate, în concordanță cu nevoile și prioritățile specifice teritoriului; stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL; dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how; crearea de noi locuri de muncă; creșterea veniturilor obținute din agricultură, în sectorul legumicol; încurajarea aderării la o formă asociativă care își are sediul în teritoriul GAL; încurajarea participării la lanțurile scurte de aprovizionare.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE: Reg.(UE) 1305/2013; Reg.(UE) 1307/2013; Recomandarea 2003/361/CE din 2003; Reg.(UE) nr. 1242/2008; Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013; Reg.(UE). 215/2014 al Comisiei de completare a Reg.(UE) 1303/2013; Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; Reg.(CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole.

Legislație națională: Legea 346/2004; OUG 44/2008; OG 8/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare; OG 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 375/2002; OG.76/2004.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă):

Beneficiari direcți:

- tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole; persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din Reg.(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni; tineri fermieri care au

domiciliul și locul de muncă în comunitățile în care s-a accesat de către o entitate juridică privată sau publică legal constituită una dintre măsurile M6.4/6B, M6.5/6B; tinerii fermieri participanți la rețele de cooperare, la formele asociative care au primit sprijin financiar prin măsura M1/1A; tinerii fermieri care au accesat măsura, și-au finalizat proiectul implementându-și cu succes planul de afaceri și își doresc diversificarea activităților agricole accesând una dintre măsurile M6.1/6A, M6.2/6A.

Beneficiari indirecti: persoane fizice aflate în căutarea unui loc de muncă; populația-consumatorii produselor agricole comercializate de fermieri.

5. Tipul de sprijin stabilit în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013: Sume forfetare care nu depășesc 100.000 euro din contribuția publică

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate: solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici; solicitantul deține o exploatație agricolă cu preponderență legumicolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 12.000 și 50.000 S.O (Standard Output-valoare producție standard); solicitantul prezintă un plan de afaceri; solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții: studii medii/superioare în domeniul agricol/economie agrară, cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire; sau prezintă angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului; implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului; solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării; solicitantul are domiciliul și locul de muncă în teritoriul GAL Banat-Vest.

Alte angajamente

Înainte de solicitarea celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20 % din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

8. Criterii de selecție:

- proiecte care se implementează în UAT-uri cu IDUL mai mic de 55;
- proiectele care crează locuri de muncă la nivelul teritoriului GAL;
- proiecte care promovează utilizarea energiilor regenerabile;
- proiecte prin care solicitanții se angajează să se asocieze;
- proiecte care au ca obiectiv în planul de afaceri formarea/perfecționarea profesională a angajaților și/sau a managerilor. *Se va acorda punctaj suplimentar pentru cursuri de utilizare a TIC. Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013.
- proiecte implementate în comunitățile în care orice entitate juridică privată sau publică legal constituită a accesat una dintre măsurile M6.4/6B, M6.5/6B;
- proiectele accesate de tineri fermieri participanți la rețele de cooperare, la formele asociative care au primit sprijin financiar prin măsura M1/1A;

- proiecte accesate de tineri fermieri își asumă prin planul de afaceri că vor accesa une dintre măsurile M6.1/6A, M6.2/6A, în limita fondurilor disponibile pe măsură.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de **maxim trei ani** și este de: **40.000 euro** pentru exploatațiile între **30.000 S.O și 50.000 S.O**; **30.000 euro** pentru exploatațiile între **12.000 S.O și 29.999 S.O**. Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de **primă în două tranșe**, astfel: **75%** din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare și **25%** din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei ani de la semnarea deciziei de finanțare.

Justificarea aplicării sprijinului. În stabilirea tipului și intensității sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri, s-au avut în vedere aspectele identificate la capitolul de analiza diagnostic, astfel: din Cap. I analiza diagnostic reiese că teritoriul GAL Banat-Vest are în componență 3 UAT-uri având IDUL mai mic de 55; lipsa resurselor financiare necesare susținerii proiectelor, respectiv efectuării plăților aferente cheltuielilor eligibile, în vederea rambursării ulterioare; slaba pregătire profesională și antreprenorială a celor din mediul rural, precum și slabe abilități de utilizare a TIC; creditele de investiții și liniile de finanțare se obțin greu de către persoanele juridice nou înființate; necesitatea prevenirii migrației tinerilor, din teritoriul GAL Banat-Vest

Alte caracteristici care s-au avut în vedere la stabilirea sprijinului sunt: nevoile identificate în teritoriu; adresabilitatea către un sector agricol reprezentativ pentru teritoriul nostru; numărul mare al potențialilor beneficiari din teritoriu; bugetul limitat al SDL și valoarea limitată a alocării financiare a măsurii; valoarea adăugată a măsurii care contribuie la combaterea sărăciei din teritoriului GAL Banat-Vest. **Având în vedere nevoile identificate în teritoriu, intensitatea sprijinului se încadrează în limita maximă precizată la art. 19, alineatul 1, litera (a), punctul (i) și Anexa II la R (UE) nr. 1305/2013. Ținând cont de numărul mare al potențialilor beneficiari din teritoriu și valoarea limitată a alocării financiare a măsurii, intensitatea sprijinului a fost diminuată față de limita maximă admisă de Reg 1305/2013 și PNDR, pentru a facilita accesul unui număr mai mare de tineri fermieri la fondurile disponibile, urmărindu-se atingerea unui impact cât mai mare la nivelul dezvoltării economice locale și a stimulării unui număr cât mai mare de familii tinere să se instaleze în mediul rural.**

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
2A, 2B, 2C+	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți	6
6A	Locuri de muncă create	6
6C	Populație netă care beneficiază de servicii TIC	6
Indicatori locali		
1. Nr. de proiecte		6
2. Nr. de cursuri de formare din care cursuri de utilizare TIC la care vor participa beneficiarii		12 6
3. Producție comercializată (euro)		27.000

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de PFA sau ÎI, în vederea depunerii cererii de finanțare, cu maxim 6 luni înaintea depunerii cererii de finanțare pe măsură

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii - Dezvoltarea sectorului serviciilor în teritoriul GAL Banat-Vest

CODUL Măsurii - M6.1/6A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificarea și corelarea alegerii măsurii cu analiza SWOT.

În prezent, în teritoriul microregiunii noastre, oportunitățile de angajare sunt reduse, în special în sectorul non-agricol, populația depinzând în principal de activitățile agricole acestea oferindu-le condiții de viață de subzistență. Populația din teritoriul reprezentat de GAL Banat-Vest este în curs de îmbătrânire, amplificând acest fapt și puternica tendință de emigrare, în special a tinerilor. În teritoriul reprezentat de GAL Banat-Vest, una din caracteristicile socio-economice comune existente la nivelul UAT-urilor din teritoriu este **slaba dezvoltare a sectorului serviciilor non-agricole**, ponderea acestui sector fiind de 7,81% din economia totală a microregiunii și 34,13% din totalul sectorului terțiar (comerț, turism, servicii). Având în vedere specificul economiei locale marcat în preponderență de activitățile agricole de autoconsum, **sprijinirea serviciilor non-agricole** joacă un important rol socio-economic pentru teritoriu. În urma realizării analizei diagnostic și analizei SWOT, la nivelul GAL Banat-Vest, am identificat **nevoia de stimulare și susținere a antreprenoriatului în teritoriul GAL în sectorul serviciilor către populație** care este în rezonanță cu nevoia diversificării activităților în teritoriu și cu majorarea numărului locurilor de muncă, altele decât cele din activitățile strict agricole. Totodată, nivelul scăzut de competențe în utilizarea noilor tehnologii informaționale (aptitudini TIC), parte a competențelor cheie, comune mai multor ocupații, poate influența negativ managementul la nivel de firmă. **Măsura** își propune să **contribuie la dezvoltarea socio-economică echilibrată a teritoriului și să crească gradul de atractivitate al teritoriului, reducând astfel tendința rezidenților de a migra spre mediul urban mare în căutarea unor noi oportunități socio-economice**. Totodată, având în vedere că, nivelul de educație, de formare și perfecționare profesională la nivelul teritoriului este redus, **măsura** își propune **încurajarea solicitanților de a urma cursuri de formare în vederea încurajării învățării pe tot parcursul vieții**, de a se specializa în domenii precum management, marketing, dezvoltarea afacerii, comunicare, etc. și încurajarea dobândirii de competențe specifice în domeniul instrumentelor inovatoare de gestionare a datelor în domeniul IT (cursuri TIC) pentru activități de comunicații, analiză și planificare strategică în vederea inițierii, dezvoltării și/și consolidării afacerilor din teritoriul GAL. Pentru a crește standardele de viață a populației din teritoriu, **măsura va contribui la: mărirea numărului micilor întreprinderi sau afaceri în domeniul serviciilor către populație; ocuparea forței de muncă la nivel local; consolidarea și extinderea afacerilor deja existente, creșterea veniturilor și crearea de alternative ocupaționale**. Ca urmare a celor prezentate anterior, în cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru investiții în microîntreprinderile și întreprinderile mici din teritoriul GAL care creează sau dezvoltă activități non-agricole în sectorul serviciilor către populație, în teritoriul GAL.

1.2. Obiectiv de dezvoltare rurală cf. Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 , litera c)

c). Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3.Obiectivele specifice ale măsurii:

- 1.Dezvoltarea socio-economică echilibrată a teritoriului GAL prin stimularea mediului de afaceri local, contribuind la creșterea sectorului terțiar;
- 2.Obținerea de venituri alternative pentru populația din teritoriu și reducerea gradului de dependență față de sectorul agricol;
- 3.Dezvoltarea serviciilor locale existente; crearea și/sau menținerea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației din teritoriul GAL.

1.4. Măsura contribuie la următoarele priorități prevăzute la art.5, Reg.(UE) 1305/2013:

Prioritate principală: P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Prioritate secundară: P1 Încurajarea transferului de cunoștințe, în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 19: Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor alin. (1) lit. a pct. (ii), lit.b, alin. (2), și alin. (6), din Reg.(UE) nr.1305/2013.

1.6. Măsura contribuie la Domeniile de Intervenție prevăzute la art. 5, Reg.(UE) 1305/2013.

Domeniu de intervenție principal: 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă,

Domenii de intervenție secundare: 6B.Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale;

6C. Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale și **1C.** Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

1.7. Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

Inovare. Diversificarea activităților economice în teritoriul GAL va deschide noi oportunități pentru mediul de afaceri din teritoriul GAL, va crea posibilități pentru adoptarea de metode noi pentru creșterea performanțelor firmelor din teritoriu precum și oportunități pentru profesionalizarea managementului și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului reprezentat de GAL. Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă, reducerea sărăciei, promovarea incluziunii sociale la nivelul comunităților locale din teritoriul reprezentat de GAL. Solicitanții proiectelor vor fi încurajați să se specializeze în domenii precum management, marketing, dezvoltarea afacerii, comunicare, etc. Totodată, vom pune accent pe încurajarea dobândirii de competențe specifice în domeniul instrumentelor inovatoare de gestionare a datelor în domeniul IT (în special cursuri în domeniul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (TIC)). Astfel, plecând de la premisa adoptării unor măsuri de stimulare a solicitanților în ceea ce privește învățarea pe tot parcursul vieții, nivelul de competențe va fi punctat în cadrul criteriilor de selecție locale aferente măsurii.

Mediu. GAL Banat-Vest pune accent pe evaluarea impactului proiectelor asupra mediului, astfel că, în ghidul solicitantului aferent măsurii se va avea în vedere solicitarea unor documente specifice de la instituțiile abilitate, privind impactul proiectului asupra mediului înconjurător.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura este complementară cu măsurile M2/2B, M6.4/6B, M6.5/6B.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura se află în relație de sinergie cu măsurile: M6.2/6A, M 6.3/6B, M 6.4/6B, M6.5/6B

2. Valoarea adăugată a măsurii este dată de: impactul generat de proiectele finanțate prin această măsură la nivelul teritoriului GAL Banat-Vest care acoperă trei dintre cele mai importante probleme identificate în procesul de consultare a actorilor locali și anume slaba reprezentare a sectorului de servicii, slaba reprezentare a antreprenoriatului local și migrația forței de muncă, în special a tinerilor din teritoriu în străinătate și în zonele urbane mari; caracterul inovativ, ca element principal al abordării LEADER, al proiectelor finanțate prin această măsură, dat de criteriile de selecție, în concordanță cu nevoile și prioritățile specifice teritoriului; orientarea către sectorul non-agricol în domeniul prestării de servicii către populație, constituie un răspuns logic la cerințele pieței, aflată în plină schimbare, contribuind totodată și la absorbția surplusului forței de muncă eliberate din sectorul agricol. Crearea și menținerea de locuri de muncă sustenabile, înființarea și consolidarea afacerilor, servicii și activități care generează locuri de muncă și un venit suplimentar vor duce la îmbunătățirea standardelor de viață a locuitorilor din teritoriu și implicit la reducerea sărăciei; dezvoltarea antreprenoriatului din teritoriu, a activităților non-agricole în domeniul prestării de servicii către populație, stabilite în concordanță cu specificul local, așa cum reiese din analiza diagnostic și analiza SWOT a teritoriului.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE: Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2013 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; Reg. (UE) 1303/2013; Reg.(UE) 1305/2013; Reg. (UE) 1407/2014.

Legislație națională: OUG 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare; OUG 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național; Legislația națională cu incidență în domeniile activităților neagricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL; Fișa Măsurii 6 din PNDR 2014-2020; Ghidul solicitantului pentru măsura 6.4 din PNDR 2014-2020.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici nou înființate sau existente care își propun modernizarea activității neagricole derulate, din teritoriul GAL, Cabinete medicale, stomatologice și veterinare;
- tinerii fermieri care au accesat măsura M2/2B, și-au finalizat proiectul implementându-și cu succes planul de afaceri și își doresc diversificarea activităților agricole accesând măsura M6.1/6A;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici, cabinete medicale, stomatologice și veterinare care își propun furnizarea de servicii în comunitățile în care s-a accesat de către o entitate juridică privată sau publică legal constituită una dintre măsurile M6.4/6B, M6.5/6B.

Beneficiari indirecți: Persoane fizice din teritoriul GAL aflate în căutarea unui loc de muncă; Persoane fizice și juridice din teritoriul GAL care beneficiază de serviciile prestate la nivelul teritoriului; Întreaga comunitate din UAT-ul unde se implementează proiectul;

5. Tipul de sprijin stabilit în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile: Sprijinul se acordă pentru activitățile previzionate în îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de afaceri și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat, pot fi

eligibile, indiferent de natura acestora.

Activitățile eligibile în cadrul măsurii nu pot fi decât activități de servicii prestate pentru populație: reparații mașini, unelte, obiecte casnice, organizare de evenimente, formare, consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii foto-video (industrii creative), servicii tehnice, administrative, precum și alte servicii destinate populației din teritoriu. Lista codurilor CAEN eligibile în cadrul măsurii va fi prezentată ca anexă la Ghidul solicitantului aferent măsurii.

Acțiuni neeligibile: Activitățile de prestare de servicii agricole, Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole proprii, Investiții pentru activități meșteșugărești, Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică de tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement; Producere de combustibil din biomasa (fabricare de peleți) în vederea comercializării, **vor fi excluse de la finanțare.**

7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în tipul de activități sprijinite prin măsură;
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate;
- Solicitantul trebuie să demonstreze, cu documente justificative specifice că, atât investiția cât și implementarea proiectului nu produce efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare.

8. Criterii de selecție:

- Proiecte care se implementează în UAT-uri cu IDUL mai mic de 55;
- Reprezentanții legali ai persoanelor juridice care aplică în cadrul măsurii au domiciliul stabil de minim 3 ani în teritoriul GAL;
- Proiectele care crează locuri de muncă la nivelul teritoriului GAL;
- Se va acorda prioritate proiectelor persoanelor juridice a căror reprezentanți legali au studii superioare, post-liceale, liceale;
- Proiecte care includ cursuri de formare pentru angajați/manageri în vederea încurajării învățării pe tot parcursul vieții(1C) *Se va acorda punctaj suplimentar pentru cursuri de utilizare a TIC. Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- Proiecte implementate de entități juridice private care au accesat măsura M2/2B, și-au finalizat proiectul implementându-și cu succes planul de afaceri și își doresc diversificarea activităților agricole accesând măsura M6.1/6A;
- Proiecte implementate în comunitățile în care s-a accesat de către o entitate juridică privată sau publică legal constituită una dintre măsurile M6.4/6B, M6.5/6B.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr.1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și **nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.**

Intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de 90%.

Justificarea aplicării sprijinului:

În stabilirea tipului și intensității sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri, s-au avut în vedere aspectele identificate atât la capitolul analiza diagnostic, cât și la capitolul analiză SWOT, astfel: din Cap. I analiza diagnostic reiese că teritoriul GAL Banat-Vest are în componență 3 UAT-uri având IDUL mai mic de 55; populația din teritoriul reprezentat de GAL

Banat-Vest este în curs de îmbătrânire; slaba dezvoltare a sectorului serviciilor non-agricole către populație; slaba pregătire profesională și antreprenorială a populației din teritoriul GAL; nevoia de încurajare a solicitanților de a continua învățarea pe tot parcursul vieții și de a se specializa în domenii precum management, marketing, dezvoltarea afacerii, comunicare, etc. și încurajarea dobândirii de competențe specifice în domeniul instrumentelor inovatoare de gestionare a datelor în domeniul IT (cursuri TIC) pentru activități de comunicații, analiză și planificare strategică în vederea inițierii, dezvoltării și/sau consolidării afacerilor din teritoriul GAL; oportunitățile de angajare reduse, în special în sectorul non-agricol, populația depinzând în principal de activitățile agricole acestea oferindu-le condiții de viață de subzistență; nevoia de consolidare și extindere a afacerilor deja existente, creșterea veniturilor și crearea de alternative ocupaționale; nevoia de stimulare și susținere a antreprenoriatului în teritoriul GAL, în sectorul serviciilor către populație care este în rezonanță cu nevoia diversificării activităților în teritoriu și la majorarea numărului de locuri de muncă, altele decât cele din activitățile strict agricole; nevoia de a crea alternative ocupaționale pentru populația din teritoriul GAL; necesitatea prevenirii migrației persoanelor cu studii superioare, în special a tinerilor, din teritoriul GAL Banat-Vest către centre urbane mai mari sau alte țări, tineri care în general, au posibilități financiare reduse pentru realizarea unor afaceri; creditele de investiții și liniile de finanțare se obțin greu de către persoanele juridice, atât de către cele nou înființate cât și de cele existente datorită condițiilor exigente de garantare a returnării împrumutului.

Având în vedere: nevoile identificate în teritoriu; adresabilitatea către câteva activități economice necesare a fi derulate în teritoriul nostru; numărul mare al potențialilor beneficiari din teritoriu; greutățile întâmpinate de micii întreprinzători în obținerea unor creditări fără garanții materiale; valorii adăugate a măsurii care contribuie la o dezvoltare economică durabilă, la creșterea atractivității teritoriului pentru mediul de afaceri și micii întreprinzători, la stoparea migrării forței de muncă, în special a tinerilor din teritoriu, la promovarea incluziunii sociale, combaterea discriminării, îmbunătățirea standardelor de viață a locuitorilor din teritoriu și implicit la reducerea sărăciei.

Am hotărât ca intensitatea sprijinului public nerambursabil să fie în procent de 90% pentru operațiunile generatoare de venit, cu mențiunea că intensitatea sprijinului se încadrează în limita maximă precizată la art. 19, alineatul 1, litera (a), punctul (ii) și Anexa II la R (UE) 1305/2013, urmărindu-se atingerea unui impact cât mai mare la nivelul dezvoltării economice locale prin crearea și/sau dezvoltarea de activități neagricole pentru pentru întreprinzătorii din teritoriul GAL care se încadrează în categoria micro-întreprinderilor sau întreprinderilor mici.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Locuri de muncă create	1
6C	Populație netă care beneficiază de servicii TIC	1
Indicatori locali		
1. Nr. de proiecte		Minim 1
2. Nr. de cursuri de formare din care cursuri de utilizare TIC		1 1

*locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de PFA sau ÎI, în vederea depunerii cererii de finanțare, cu maxim 6 luni înaintea depunerii cererii de finanțare pe măsură.

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii - Sprijinirea antreprenoriatului non-agricol local și incluziv

CODUL Măsurii - M6.2/6A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificarea și corelarea alegerii măsurii cu analiza SWOT.

În urma realizării analizei diagnostic și analizei SWOT, la nivelul GAL Banat-Vest, am identificat necesitatea susținerii antreprenorilor locali, diversificarea activităților non-agricole, cu precădere domeniul atelierelor de mici dimensiuni, care produc pentru populație (croitorie, confecționare și sau reparații pantofi, etc.), producției meșteșugărești și a serviciilor către populație, precum și promovarea incluziunii sociale prin dezvoltarea de activități de economie socială. Prin obiectivele vizate, **măsura își propune să contribuie la dezvoltarea socio-economică echilibrată a teritoriului** prin creșterea interesului generațiilor de tineri de a se dezvolta din punct de vedere profesional în teritoriul GAL și sprijinirea inițiativelor acestora de a investi în sectorul **producției de mici dimensiuni, producției meșteșugărești și a serviciilor non-agricole**. Având în vedere specificul economiei locale marcat în preponderență de activitățile agricole de autoconsum/subzistență, sprijinirea serviciilor non-agricole, a producției de mici dimensiuni și a producției meșteșugărești joacă un important rol socio-economic pentru teritoriu. Salariile mici, nivelul scăzut de educație și oportunitățile reduse de angajare în alte sectoare economice, au condus la instaurarea unui decalaj între teritoriul nostru și zone urbane mari (Timișoara, Arad) și relevă faptul că o mare parte a populației din teritoriu se află în risc de sărăcie și excluziune socială, fapt evidențiat în analiza diagnostic și analiza SWOT. Una din caracteristicile socio-economice comune existente la nivelul UAT-urilor din teritoriu GAL Banat-Vest este slaba dezvoltare a sectorului serviciilor non-agricole și dispariția în totalitate a sectorului producției de mici dimensiuni și a celei meșteșugărești în teritoriul GAL. **Ca urmare a celor prezentate anterior, măsura se adresează exclusiv înființării de activități productive mici și meșteșugărești sau în sectorul serviciilor către populație**. De asemenea, măsura încurajează fermierii sau **membrii gospodăriilor lor agricole care doresc să-și diversifice activitățile agricole** prin practicarea de activități non-agricole în domeniul serviciilor cu accent pe creșterea veniturilor și creării de alternative ocupaționale. Deoarece **nivelul de educație, de formare și perfecționare profesională la nivelul teritoriului este redus**, măsura își propune **încurajarea solicitanților de a urma cursuri de formare în vederea încurajării învățării pe tot parcursul vieții**, de a se specializa în domenii precum management, marketing, dezvoltarea afacerii, comunicare, etc. și încurajarea dobândirii de competențe specifice în domeniul instrumentelor inovatoare de gestionare a datelor în domeniul IT (cursuri TIC) pentru activități de comunicații, analiză și planificare strategică în vederea inițierii, dezvoltării și consolidării afacerilor din teritoriul GAL.

1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală cf. Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4 , litera c):

Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiectivele specifice ale măsurii:

- 1.Suținerea antreprenoriatului local prin dezvoltarea sectorului producției de mici dimensiuni, a producției meșteșugărești și a serviciilor către populație;
- 2.Obținerea de venituri alternative pentru populația din teritoriu și reducerea gradului de dependență față de sectorul agricol;
- 3.Stimularea reînnoirii generațiilor de antreprenori;
- 4.Sprijinirea ocupării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin încurajarea înființării de întreprinderi sociale.

1.4. Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) 1305/2013:

Prioritate principală: P6:Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Prioritate secundară: P1:Încurajarea transferului de cunoștințe, în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg.(UE) 1305/2013: Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor alin. (1) lit. a pct. (ii), alin. (2), alin (3), alin. (4), alin. (5), alin. (6).

1.6. Măsura contribuie la Domeniile de Intervenție prevăzute la art.5, Reg. (UE) 1305/2013)

Domeniu de intervenție principal: 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Domenii de intervenție secundare: 1C) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier; **6B)** Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale; **6C)** Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale.

1.7. Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

Inovare: Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, încurajându-se învățarea pe tot parcursul vieții, dobândirea de abilități pentru utilizarea noilor tehnologii informaționale, prin crearea de locuri de muncă, reducerea sărăciei, promovarea incluziunii sociale și combaterea oricărei forme de discriminare la nivelul comunităților locale. Totodată, inovarea se transpune și prin faptul că măsura încurajează și stimulează reînnoirea generațiilor de antreprenori locali din teritoriu, precum și sprijinirea ocupării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin încurajarea înființării de întreprinderi sociale. Solicitanții proiectelor vor fi încurajați să se specializeze în domenii precum management, marketing, dezvoltarea afacerii, comunicare, etc. Totodată, vom pune accent pe încurajarea dobândirii de competențe specifice în domeniul instrumentelor inovatoare de gestionare a datelor în domeniul IT (în special cursuri în domeniul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (TIC)). Astfel, plecând de la premisa adoptării unor măsuri de stimulare a solicitanților în ceea ce privește învățarea pe tot parcursul vieții, nivelul de competențe va fi punctat în cadrul criteriilor de selecție locale aferente măsurii.

Mediu. GAL Banat-Vest pune accent pe impactului proiectelor implementare în teritoriu asupra mediului, astfel că, vor avea prioritate la finanțare proiectele care promovează colectarea deșeurilor și/sau colectarea selectivă a deșeurilor;

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura este complementară cu măsura M6.4/6B, M6.5/6B.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura se află în relație de sinergie cu măsurile M1/1A, M6.1/6A, M 6.3/6B, M 6.4/6B, M6.5/6B.

2. Valoarea adăugată a măsurii este dată de: impactul generat de proiectele finanțate prin această măsură la nivelul teritoriului GAL Banat-Vest care acoperă trei dintre cele mai importante probleme identificate în procesul de consultare a actorilor locali și anume slaba reprezentare a sectorului producției de mici dimensiuni, a producției meșteșugărești și a serviciilor, slaba reprezentare a antreprenoriatului local și migrația forței de muncă, în special a tinerilor din teritoriu în străinătate și în zonele urbane mari; caracterul inovativ, ca element principal al abordării LEADER, al proiectelor finanțate prin această măsură, dat de criteriile de selecție, în concordanță cu nevoile și prioritățile specifice teritoriului; caracterul inovativ al măsurii care se referă la necesitatea adaptării populației la noile tehnologii informaționale, prin măsură încurajându-se în general învățarea pe tot parcursul vieții și în special dobândirea de abilități în domeniul TIC; orientarea către sectorul non-agricol de producție meșteșugărească și de prestare a serviciilor constituie un răspuns logic la cerințele pieței, aflată în plină schimbare, contribuind totodată și la absorbția surplusului forței de muncă eliberate din sectorul agricol. Crearea și menținerea de locuri de muncă sustenabile, înființarea și consolidarea afacerilor, servicii și activități care generează locuri de muncă și un venit suplimentar vor duce la îmbunătățirea standardelor de viață a locuitorilor din teritoriu și implicit la reducerea sărăciei; dezvoltarea antreprenoriatului din teritoriu, cu precădere a producție meșteșugărești și a serviciilor non-agricole, stabilite în concordanță cu specificul local, așa cum reiese din analiza diagnostic și analiza SWOT a teritoriului;

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE: Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2013 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; Reg.(UE) 1303/2013; Reg. (UE) 1305/2013; Reg. (UE) 1407/2014.

Legislație națională: OUG 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare; OUG 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național; Legislația națională cu incidență în domeniile activităților neagricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL; Fișa Măsurii 6 din PNDR 2014-2020; Ghidul solicitantului pentru măsura 6.2 din PNDR 2014-2020; Legea nr.219/2015 privind economia socială.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți: Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin înființarea unor servicii non-agricole în teritoriul GAL pentru prima dată. Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile; Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente în teritoriu, care își propun înființarea de întreprinderi sociale, activități de mică producție, activități în domeniul producției meșteșugărești, prestarea de servicii non-agricole, pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin; Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups), tinerii fermieri care au accesat măsura M2/2B, și-au finalizat proiectul implementându-și cu succes planul de afaceri și își doresc diversificarea activităților agricole accesând măsura M6.2/6A; Micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici, care își propun înființarea de întreprinderi sociale, activități de mică producție, activități în domeniul producției meșteșugărești, prestarea de servicii non-agricole în comunitățile în care s-a accesat de către o entitate juridică privată sau publică legal constituită una dintre măsurile M6.4/6B, M6.5/6B.

Beneficiari indirecți: Persoane fizice din teritoriul GAL aflate în căutarea unui loc de muncă;

Persoane fizice și juridice din teritoriul GAL; Întreaga comunitate din UAT-ul unde se implementează proiectul.

5. Tipul de sprijin - sprijin forfetar, stabilit în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013, alin 1, lit. (c) sume forfetare ce nu depășesc 100.000 EUR din contribuția publică.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile. Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse prin PA, inclusiv capitalul de lucru și capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Activitățile eligibile în cadrul măsurii pot fi: activități de mică producție, activități meșteșugărești, activități de servicii către populație. Lista codurilor CAEN eligibile în cadrul măsurii va fi prezentată ca anexă la Ghidul solicitantului aferent măsurii.

Acțiuni neeligibile: cheltuieli cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;

7. Condiții de eligibilitate: Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de activități sprijinite prin măsură; Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri; Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL Banat-Vest; Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 9 luni de la data notificării de primire a sprijinului; Alte angajamente: înainte solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin serviciile prestate, în procent de minim 20% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

8. Criterii de selecție: Proiecte care se implementează în UAT-uri cu IDUL mai mic de 55; Proiecte care înființează structuri de economie socială; Reprezentanții legali ai persoanelor juridice care aplică în cadrul măsurii au domiciliul stabil de min. 3 ani în teritoriul GAL; Proiectele care creează locuri de muncă la nivelul teritoriului GAL; Se va acorda prioritate proiectelor persoanelor juridice a căror reprezentanți legali au studii superioare, post-liceale, liceale; Proiecte care promovează colectarea deșeurilor și/sau colectarea selectivă a deșeurilor; Proiecte care includ orice tip de curs de formare pentru angajați și/sau a manageri în domenii de interes pentru dezvoltarea întreprinderii în vederea încurajării învățării pe tot parcursul vieții (1C) *Se va acorda punctaj suplimentar pentru cursuri de utilizare a TIC. Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr.1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali;

Cuquantumul sprijinului este de 25.000 de euro/proiect pentru un proiect de servicii, 50.000 de euro/proiect pentru un proiect din sectorul producției de mici dimensiuni și meșteșugărești și 50.000 de euro/proiect pentru un proiect care înființează structuri de economie socială. Sprijinul pentru înființarea de activități nonagricole se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe astfel: 70% din cuquantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare; 30% în cuquantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la semnarea deciziei de finanțare. Perioada de

implementare a Planului de Afaceri este de maximum 5 ani și include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe. În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Justificarea aplicării sprijinului: În stabilirea tipului și intensității sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri, s-au avut în vedere aspectele identificate atât la capitolul analiza diagnostic, cât și la capitolul analiză SWOT, astfel: din Cap. I analiza diagnostic reiese că teritoriul GAL Banat-Vest are în componență 3 UAT-uri având IDUL mai mic de 55; lipsa resurselor financiare necesare efectuării plăților din proiecte în vederea rambursării; slaba pregătire profesională și antreprenorială a celor din teritoriu; slaba dezvoltare a sectorului serviciilor către populație, a activităților productive de tip atelier de reparații pantofi, croitorie, etc. și dispariția aproape completă a activităților meșteșugărești tradiționale; creditele de investiții și liniile de finanțare se obțin greu de către persoanele juridice nou înființate; necesitatea prevenirii migrației, în special a tinerilor, din teritoriul GAL Banat-Vest tineri care în general, au posibilități financiare reduse pentru realizarea unor afaceri.

Având în vedere: nevoile identificate în teritoriu; adresabilitatea către câteva activități economice foarte necesare a fi derulate în teritoriul nostru; nevoia de a crea alternative ocupaționale pentru populația din teritoriul GAL; necesitatea prevenirii migrației, în special a tinerilor, din teritoriul GAL Banat-Vest; numărul mare al potențialilor beneficiari din teritoriu; valoarea adăugată a măsurii care contribuie la o dezvoltare economică durabilă, la promovarea incluziunii sociale, la combaterea discriminării și la creșterea atractivității teritoriului GAL Banat-Vest pentru micii întreprinzători,

Am hotărât ca sprijinul să fie de tip forfetar, intensitatea sprijinului fiind de 100%, cu mențiunea că, intensitatea sprijinului se încadrează în limita maximă precizată la art. 19, alineatul 1, litera (a), punctul (ii) și Anexa II la R (UE) nr. 1305/2013, urmărindu-se atingerea unui impact cât mai mare la nivelul dezvoltării economice locale prin crearea de noi activități neagricole pentru întreprinzătorii din mediul rural și urban mic care se încadrează în categoria micro-întreprinderilor sau întreprinderilor mici.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Locuri de muncă create	6
6C	Populație netă care beneficiază de servicii TIC	8
Indicatori locali		
1. Nr. de proiecte		Minim 9
2. Nr. de cursuri de formare din care cursuri de utilizare TIC		17 8

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de PFA sau ÎI, în vederea depunerii cererii de finanțare, cu maxim 6 luni înaintea depunerii cererii de finanțare pe măsură.

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii - Dezvoltarea infrastructurii sociale de pe teritoriul GAL Banat-Vest

CODUL Măsurii - M6.3/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificarea și corelarea alegerii măsurii cu analiza SWOT

În sensul folosit în cultura europeană, gradul de civilizație și dezvoltare a unei societăți se măsoară în mod determinant și prin sistemul de protecție socială existent în societatea respectivă, prin măsura în care mecanismele de redistribuire a veniturilor și sistemul serviciilor sociale reușesc să asigure un nivel de trai decent și șanse egale de participare la viața socială pentru toți cetățenii. Sistemul de servicii sociale insuficient dezvoltat și dotările infrastructurale de slabă calitate au condus la o degradare a nivelului de performanță a asistenței pentru servicii sociale care se resimte puternic și în teritoriul nostru.

Din analiza de potențial și analiza SWOT reiese faptul că: Pe teritoriul GAL Banat-Vest identificăm trei comune: **Checea** (IDU: 45,75), **Otelec** (IDUL: 50,00) și **Uivar** (IDU: 53,08) având indicele de dezvoltare umană locală inferior valorii etalon de 55, în conformitate cu documentul suport "Lista UAT-urilor cu valorile IDUL corespunzătoare" publicat de MADR; Una dintre cele mai expuse categorii la riscul de excluziune socială este **minoritatea romă**, persoanele de etnie romă, grup cu nevoi sociale și educationale deosebite, dețin o pondere ridicată (**7,01%**), fiind repartizați în toate localitățile microregiunii; Din totalul populației stabile de 10 ani și peste, **59,52%** au **nivel scăzut de educație** (primar, gimnazial sau fără școală absolvită), **34,77%** **nivel mediu** (posticeal, liceal, profesional sau tehnic de maiștri) și doar **5,28%** **nivel superior**. La 20 octombrie 2011 erau **869 persoane analfabete** care reprezintă **2,20%** din total; **Rata de ocupare** a populației din teritoriul GAL este **redușă**; **Ponderea șomerilor înregistrați** din teritoriu este de **4,22%** din totalul resurselor de muncă; Pe teritoriul microregiunii există structuri de asistență socială: case de tip familial (Checea), cămine pentru persoane vârstnice (Jimbolia, Comloșu Mare), centre de zi pentru copiii proveniți din familii defavorizate și pentru copii cu dizabilități (Jimbolia), însă **per global sistemul de servicii sociale din teritoriu este insuficient dezvoltat**. Se observă că, multe din serviciile oferite în prezent în teritoriul nostru sunt de tip rezidențial, fapt care nu este încurajat în prezent în sistemul de asistență socială.

Vizând **îmbunătățirea calitativă** atât a **infrastructurii** cât și a **serviciilor sociale**, **măsura contribuie la crearea unui sistem unitar și comprehensiv de servicii sociale integrate**, capabil să asigure **incluziunea socială a tuturor categoriilor vulnerabile**, în special a etniei rome, precum și la calitatea vieții persoanei, în general.

În același timp, prin investițiile integrate și de calitate în infrastructura socială, cu implicații pozitive asupra gradului de sănătate, al re-incluziunii sociale și al re-integrării ulterioare pe piața muncii, **măsura urmărește:** îmbunătățirea accesibilității populației la servicii sociale în conformitate cu standardele europene; prevenirea marginalizării sociale și sprijinirea pentru reintegrarea a persoanelor aflate în nevoie; îmbunătățirea calității vieții prin petrecerea în mod activ și plăcut a timpului liber; susținerea dezvoltării locale a serviciilor sociale prin

realizarea infrastructurii în care va funcționa Centrul social; acordarea asistenței în urma producerii efectelor de excludere socială la intervenții pro-active, de conștientizare și de prevenire la nivelul populației și al grupurilor dezavantajate.

1.2. Obiective de dezvoltare rurală cf. Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 , litera b) și litera c)

(b)Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
(c)Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiective specifice ale măsurii:

1.Sprijin pentru înființare/modernizare/dotare infrastructură socială la nivelul teritoriului GAL Banat-Vest;

2.Reducerea sărăciei, creșterea incluziunii sociale, combaterea discriminării și a segregării grupurilor vulnerabile;

3.Creșterea calității vieții pentru populația locală, în special a grupurilor dezavantajate, vulnerabile;

4.facilitarea accesului la servicii sociale variate, performante, accesibile tuturor grupurilor dezavantajate, cu accent pe populația de etnie romă;

1.4. Măsura contribuie la prioritatea P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzută la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013:

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale alin.(1), lit. b, d, g, alin.(2), alin.(3), din Reg.(UE) nr.1305/2013:

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013):

1.7. Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

Mediu și climă. În cadrul acestei măsuri vor fi încurajate investițiile care vizează creșterea eficienței energetice a clădirilor în care vor funcționa centrele sociale, care poate avea efecte pozitive asupra mediului și climei prin reducerea consumului de energie.

Inovare. Măsura este extrem de importantă pentru teritoriu pentru că se dorește operaționalizarea unui centru social multifuncțional care să ofere o paletă diversificată de servicii sociale pentru populația din teritoriul nostru, contribuind astfel la combaterea discriminării, combaterea segregării, promovarea egalității de șanse și incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile, inclusiv a comunității române.

Totodată, caracterul inovativ al măsurii derivă și din asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a grupurile marginalizate din teritoriu, cu accent deosebit pe caracterul etnic și în special din etnia romă.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura este complementară cu măsurile: M6.4/6B, M6.5/6B.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura se află în relație de sinergie cu măsurile M6.1/6A, M6.2/6A, M 6.4/6B, M6.5/6B.

2.Valoarea adăugată a măsurii este dată de: rezolvarea unor probleme sociale cu rezultat în reducerea decalajelor între grupuri sociale, promovarea egalității de șanse (facilitând reintegrarea efectivă a beneficiarilor pe piața muncii), a nediscriminării (fiind admiși în centru deopotrivă bărbați sau femei, indiferent de rasă sau religie), a toleranței, dar și reducerea considerabilă a riscului evoluției în timp a incluziunii sociale a grupurilor dezavantajate; asigurarea complementarității cu diferite axe ale Programului Operațional

Capital Uman, în special axa prioritară 5 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității;

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE: Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2013 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; Reg. (UE) 1303/2013; Reg. (UE) 1305/2013; Reg. (UE) 1407/2014.

Legislație națională: Legea nr. 272/2004; Legea nr. 448/2006; Legea nr. 292/2011; Legea nr. 197/2012; Legea nr. 219/2015; OG 68/2003; HG 539/2005; Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 68/2003; HG 268/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006; HG 1113/2014; HG nr. 118/2014 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 197/2012; HG 18/2015; HG nr. 383/2015; HG nr. 867/2015; Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale nr. 1372/2010, nr. 1838/2014, nr. 424/2014, nr. 2126/2014, nr. 31/2015, nr. 67/2015, nr. 1343/2015; Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice nr. 189/2013; HG nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare; HG nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți: ONG-uri definite conform legislației în vigoare; Autorități publice locale; Unități de cult; GAL-ul în cazul în care niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul, entități care își propun investiții în realizarea de infrastructură sociale în comunitățile în care s-a accesat de către o entitate juridică privată sau publică legal constituită una dintre măsurile M6.4/6B, M6.5/6B.

Proiectele de infrastructură socială trebuie să asigure funcționarea prin operaționalizarea infrastructurii de către o entitate acreditată ca furnizor de servicii sociale.

Beneficiari indirecți: Grupuri marginalizate (romi etc), Grupuri sociale în situații de dificultate sau risc, generatoare de marginalizare sau excluziune socială; Persoanele care vor fi angajate în perioada operațională a Centrului; Întreaga comunitate din UAT-ul unde se implementează proiectul prin diminuarea problemelor sociale cu care se confruntă; Comunitățile limitrofe localității unde se va implementa proiectul, prin extinderea serviciilor specializate către locuitorii acestora.

5. Tipul de sprijin stabilit în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) 1303/2013:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile: Investiții în realizarea infrastructurii sociale prin înființarea, modernizarea și/sau dotarea de:

- Centre pentru prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială (Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie; Cantine sociale, Centre de zi de integrare/ reintegrare socială, cantină, școală după școală etc.);
- Centre pentru persoane vârstnice (Centre de zi pentru persoane vârstnice; Centre de zi de

socializare și petrecerea timpului liber (tip club) etc.);

- Centre pentru copii și familie (Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți; consiliere și sprijin pentru copii și părinți, Centre de zi pentru dezvoltarea deprinderilor de viață, etc.);
- Centre pentru persoane cu dizabilități;
- Centre de servicii integrate (sociale, medicale, informare, consiliere, educație, formare profesională, ocupare pe piața muncii).

Proiectele de infrastructură socială trebuie să asigure funcționarea prin operaționalizarea infrastructurii de către o entitate acreditată ca furnizor de servicii sociale.

Acțiuni neeligibile:

- Cheltuieli cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- Cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art. 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal;
- Cheltuieli care fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- Cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:

a. dobânzi debitoare;

b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;

c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

Prin măsură nu pot fi finanțate infrastructuri de tip rezidențial.

7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să aibă sediul social/punct de lucru în teritoriul GAL;
- Investiția trebuie să se realizeze în teritoriul GAL;
- Terenul/clădirea pe care se construiește/reabilitează/modernizează trebuie să fie în proprietatea solicitantului sau a unuia dintre parteneri în cazul parteneriatelor, sau concesionat pe o perioadă care să acopere cel puțin perioada de realizare și perioada de monitorizare a investiției;
- Spațiul pentru care se solicită dotări trebuie să fie în proprietatea solicitantului sau a unuia dintre parteneri sau închiriat/contract de comodat/concesionat pe o perioadă care să acopere inclusiv perioada de monitorizare a proiectului;
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la data ultimei plăți;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de intervenție;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;
- Beneficiarii indirecti - persoanele aparținând categoriilor defavorizate trebuie să aibă domiciliul în teritoriul GAL Banat-Vest.

8. Criterii de selecție:

- Proiecte care se implementează în UAT-uri cu IDUL mai mic de 55;
- Nr. de servicii oferite per centru;
- Proiecte care se implementează în UAT-uri cu comunitate însemnată de romi;
- Numărul populației deservite (beneficiarilor);
- Proiecte care vizează crearea de locuri de muncă;
- Proiecte care vizează investiții în vederea creșterii eficienței energetice a clădirilor în care

vor funcționa centrele sociale, cu efecte pozitive asupra mediului și climei prin reducerea consumului de energie;

- Proiecte implementate în comunitățile în care s-a accesat de către o entitate juridică privată sau publică legal constituită una dintre măsurile M6.4/6B, M6.5/6B.

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de până la **100%** pentru proiecte înaintate de comune sau organizații nonguvernamentale, iar în cazul beneficiarilor privați intensitatea sprijinului este de **90%**. În cazul în care participarea la program este asigurată în mod gratuit, intensitatea sprijinului este de **100%** și pentru această categorie.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Locuri de muncă create	Minim 1
6B	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	Minim 4.500
Indicatori locali		
1. Nr. de proiecte		1
2. Nr. de centre sociale		1
3. Nr. de servicii sociale oferite per centru		Minim 2
4. Populația netă deservită de centrul social		min 25, inclusiv romi

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii - Promovarea caracterului multiethnic al teritoriului GAL Banat-Vest
CODUL Măsurii - M6.4/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificarea și corelarea alegerii măsurii cu analiza SWOT.

Înțelegerea diversității etnice, sociale, lingvistice sau culturale este esențială în conturarea propriei identități, acceptarea altor culturi și o bună comunicare într-un teritoriu multicultural și multiethnic.

Analiza diagnostic și analiza SWOT, la nivelul teritoriului GAL Banat-Vest au evidențiat faptul că, fiind situat la granița cu Serbia și foarte aproape de granița cu Ungaria, întreg teritoriul se caracterizează prin multiculturalitate și multiethnicitate. În zonă trăiesc în prezent comunități importante de maghiari, sârbi, croați, romi. Din păcate, etnia care a contribuit cel mai mult la specificitatea teritoriului este etnia germană, șvabii sunt cei mai puțini însă, întregul teritoriu păstrează și acum dovezi ale influenței acestora în dezvoltarea lui. În Jimbolia se împlinesc anul acesta 250 de ani de la colonizarea orașului cu etnici șvabi, o sărbătoare extrem de importantă care va aduce în oraș, și în teritoriu implicit, un număr important de șvabi emigrați în Germania.

Așa cum reiese din cele 2 analize, cu excepția apei geotermale și a câtorva lacuri antropice, provenite din exploatarea argilei de către marile fabrici de cărămidă existente în trecut, resurse care din păcate nu sunt exploatare la adevărata lor valoare, teritoriul nu are frumuseți naturale demne pentru dezvoltarea turismului de agrement sau recreere, singurul aspect care ar putea influența creșterea economiilor locale prin atragerea de turiști sunt tocmai aceste influențe ale etniilor care au populat de-a lungul timpului zona.

Măsura își propune să pună în valoare specificul etniilor conviețuitoare și să reînvie tradițiile și obiceiurile acestora pentru a atrage turiști în teritoriu și pentru a promova incluziunea socială.

Folosirea și păstrarea limbii/limbilor minoritare, păstrarea/dezvoltarea culturii scrise și a mass-media etnice, conservarea patrimoniului material (colecții muzeale și etnografice), păstrarea patrimoniul imaterial (artele spectacolului, meșteșuguri tradiționale, tezauru umane vii, sărbători, festivaluri) sunt importante elemente prin care se poate realiza incluziunea socială a romilor.

Atât politicile culturale per ansamblul populației, cât și elementele specifice pentru minoritățile etnice, se bazează pe participarea populației la activitățile culturale, aspirația către egalitatea accesului la cultură și înțelegerea faptului că sectorul cultural poate avea efecte economice și sociale benefice atunci când programele sunt de succes.

1.2. Obiective de dezvoltare rurală cf Reg. (UE) 1305/2013, art. 4, lit c):

Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiective specifice ale măsurii:

1. Asigurarea cadrului de manifestare a tradițiilor și elementelor specifice minorităților etnice, inclusiv a etniei rome;
2. Promovarea unei mai bune înțelegeri a diversității culturale și consolidarea dialogului intercultural, inclusiv prin consolidarea culturii minorităților;
3. Promovarea inter-culturalității;
4. Creșterea conștientizării față de existența fenomenului de discriminare etnică și necesitatea combaterii lui;
5. Creșterea gradului de conștientizare a populației cu privire la diversitatea culturală și determinarea unei mai bune înțelegeri a diversității culturale, inclusiv a culturii minorităților;
6. Reducerea numărului de persoane aflate în risc de excluziune socială din comunitățile noastre.

1.4. Măsura contribuie la prioritatea P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzută la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 20, din Reg.(UE) nr.1305/2013, alin. (1) lit. d
Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

(1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin în special pentru:

d) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente.

1.6.Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) 1305/2013).

1.7. Măsura contribuie la următoarele obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

Mediu și climă. În vederea încurajării dezvoltării durabile, în cazul în care prin proiect beneficiarul își propune să realizeze materiale de promovare (flyere, pliante, etc), acestea vor fi realizate din hârtie și vor conține un mesaj cu privire la protecția mediului și schimbările climatice.

Inovare. Incluziunea populației locale de etnie romă și a altor minorități etnice de la nivelul teritoriului GAL Banat-Vest prin valorificarea tradițiilor și a culturii determină caracterul inovator al măsurii.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura este complementară cu măsurile M2/2B, M6.1/6A, M6.2/6A, M6.4/6B, M6.5/6B.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura se află în relație de sinergie cu măsurile M6.1/6A, M6.2/6A, M 6.3/6B, M6.5/6B.

2. Valoarea adăugată a măsurii rezultă din:

- **impactul generat de proiectele** finanțate prin această măsură la nivelul teritoriului GAL Banat-Vest care acoperă o bună parte din problemele identificate în procesul de consultare a actorilor locali și anume:

- moștenirea rurală este nevalorificată;
- pierderea tradițiilor diferitelor etnii, mare parte din aceștia nemaiorganizând

- manifestările anuale organizate de generațiile anterioare;
- riscul de excluziune socială și segregare a comunităților multietnice.
 - **caracterul inovativ**, ca element principal al abordării LEADER, al proiectelor finanțate prin această măsură constă în incluziunea culturală a cetățenilor români aparținând diferitelor minorități, inclusiv minoritatea romă la nivelul teritoriului GAL Banat-Vest, prin susținerea proiectelor menite să ajute comunitatea să integreze în activitatea culturală a teritoriului cultura minorității respective;
 - **păstrarea identității minorităților etnice**, aspect strâns legat de păstrarea portului și a tradițiilor prin organizarea/participarea la festivaluri/concursuri/spectacole la nivel de teritoriu.

Ca factor al dezvoltării economice, păstrarea identității culturale, determină: creșterea calității vieții și atragerea de investiții (mulți cetățeni svabi stabiliți în Germania se întorc pentru a investi sau a cumpăra proprietăți în teritoriu), dezvoltarea activităților turistice, și dezvoltarea industriilor culturale.

Plus-valoarea va fi reprezentată de conștientizarea la nivel de teritoriu a frumuseții culturii minorităților etnice - maghiari, germani, sârbi, croați, romi și acceptarea acestora ca actori culturali cu influență în teritoriu.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE: Regulamentul UE 1303/2013; Regulamentul UE 1305/2013; Regulamentul UE 807/2014; Regulamentul UE 1407/2013.

Legislație națională: Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/43/CE din 29 iunie 2000; Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000; Legea nr. 30/1994; Legea nr. 33/1995; Legea nr. 76/2002; Legea nr. 116/2002; Ordonanța Guvernului nr. 137/2000; Hotărârea Guvernului nr. 1149/2002; Hotărârea Guvernului nr. 1071/2013; Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 1540/2007.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți: ONG-uri definite conform legislației în vigoare, Comune/oraș care au sediul social/punctul de lucru în comunitățile în care s-au accesat una dintre măsurile: M2/2B, M6.1/6A, M6.2/6A, M6.4/6B, M6.5/6B, GAL-ul în situația în care nici un alt solicitant nu își manifestă interesul, sub rezerva aplicării măsurilor de evitare a conflictului de interese.

Beneficiari indirecți: UAT-ul/urile pe raza căruia/cărora vor avea loc acțiunile proiectului; persoane aparținând minorităților etnice: maghiari, sârbi, croați, germani și romi, etc. comunitatea din care provine grupul minoritar;

5. Tipul de sprijin stabilit în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) 1303/2013:

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv ;
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile

- Dotări specifice în vederea organizării/participării la festivaluri/concursuri/spectacole pe diverse teme la nivel local, județean, regional, național, etc.

- Achiziționarea de costume tradiționale, instrumente muzicale, scenă, instalații de sonorizare și lumini, corturi de evenimente (inclusiv dotarea acestora);
- Achiziționarea sau producerea și distribuirea de materiale informative și de promovare.

Acțiuni neeligibile:

- investiții în infrastructura de orice fel, inclusiv sociala (hard); cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
- achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

7. Condiții de eligibilitate:

- solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- solicitantul trebuie să aibă sediul social/punct de lucru în teritoriul GAL;
- investiția trebuie să se realizeze în teritoriul GAL;
- spațiul pentru care se solicită dotări trebuie să fie în proprietatea solicitantului sau a unuia dintre parteneri sau închiriat/contract de comodat/concesionat pe o perioadă minimă care să acopere inclusiv perioada de monitorizare a proiectului;
- solicitantul nu trebuie să se afle în insolvență sau incapacitate de plată;

8. Criterii de selecție:

- proiectul se adresează promovării tradițiilor și culturii a minim 2 etnii din care 1 este etnia romă;
- dacă este depus de o altă entitate decât UAT-ul, proiectul se realizează în parteneriat cu o instituție publică;
- proiectul își propune organizarea a minim 1 acțiune de promovare a tradițiilor și culturilor minorităților în teritoriul GAL cu dotările achiziționate;
- solicitantul este un ONG care reprezintă interesele unei minorități etnice;
- proiecte implementate în comunitățile în care s-a accesat de către o entitate juridică privată sau publică legal constituită una dintre măsurile: M2/2B, M6.1/6A, M6.2/6A, M6.4/6B, M6.5/6B.

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Valoarea nerambursabilă a unui proiect poate fi cuprinsă între **5.000- 20.805,97 euro maxim**.
Rata sprijinului este de **100%**.

10. Indicatori de monitorizare:

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	5.000
Indicatori locali		
	1. Nr. de proiecte destinate promovării etniilor	Minim 1
	2. Nr. de proiecte în care sunt promovate tradițiile etniei rome	Minim 1
	3. Nr. de etnii implicate/proiect	Minim 2
	4. Nr. de acțiuni pentru promovarea caracterului multietnic al zonei	Minim 1
	5. Nr. de acțiuni în care este prezentă minoritatea romă	Minim 1
	6. Nr. de participanți romi/proiect	Minim 10
	7. Nr. de participanți de alte etnii/proiect	Minim 10

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii - Dezvoltarea localităților aparținând teritoriului GAL Banat-Vest și serviciilor destinate populației

CODUL Măsurii - M6.5/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificarea și corelarea alegerii măsurii cu analiza SWOT.

Dezvoltarea socio-economică a teritoriului Banat-Vest este indispensabil legată de existența unei infrastructuri adecvate, existența și accesibilitatea serviciilor de bază, inclusiv a celor de agrement, sociale, socio-medicale și culturale. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de agrement, sociale, socio-medicale și culturale reprezintă cerințe esențiale pentru creșterea calității vieții, care pot contribui la incluziunea socială precum și la inversarea tendințelor de declin economic, social și de depopulare a zonei.

Din analiza diagnostic și analiza SWOT derivă următoarele:

- drumurile locale (carosabil, acostament, trotuar) sunt nemodernizate în proporție de 70%;
- serviciile de gospodărire comunală sunt slab reprezentate: toaletarea copacilor, tunsul ierbii, curățarea părții carosabile, măturatul, plantarea de plante ornamentale, mobilierul urban, întreținerea rigolelor, a șanțurilor și a canalelor, etc;
- cu excepția Jimboliei, nicio altă localitate nu beneficiază de supraveghere video;
- cu excepția Jimboliei nu există piețe agroalimentare amenajate adecvat în nicio altă localitate;
- obiectivele de patrimoniu, sunt în cea mai mare măsură supuse fenomenului de degradare;
- iluminatul stradal are nevoie de modernizare în 80% din localitățile microregiunii;
- parcurile sunt slab amenajate în majoritatea localităților;
- există puține locuri de joacă pentru copii;
- rețelele de internet din instituțiile publice ale microregiunii necesită extindere și modernizare;
- serviciile pentru situații de urgență din multe comune necesită dotări;

Având în vedere cele enumerate mai sus, dezvoltarea localităților reprezintă o cerință esențială pentru creșterea calității vieții și sporirea atractivității din teritoriului nostru.

Astfel că, măsura va contribui la îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației din teritoriu, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente; îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei) și investiții de uz public în informarea turiștilor în infrastructura turistică la scară mică. Măsura vizează satisfacerea unor nevoi ale comunității locale, dezvoltarea socio-economică a teritoriului, precum și crearea unor noi locuri de muncă.

1.2. Obiective de dezvoltare rurală cf. Reg. (UE) 1305/2013, art. 4, litera b) și litera c)

- b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiective specifice ale măsurii:

1. Îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin amenajarea spațiilor publice locale (de ex. parcuri, terenuri de joc, piețe de valorificare a produselor locale, etc.);
2. Îmbunătățirea serviciilor publice locale prin dotarea lor cu echipamentele necesare;
3. Îmbunătățirea siguranței publice prin înființarea și/sau modernizarea rețelelor de iluminat public și/sau prin instalarea sistemelor de supraveghere video;
4. Îmbunătățirea infrastructurii de agrement și celei turistice de uz public;

1.4. Măsura contribuie la prioritatea P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzută la art.5, Reg.(UE) 1305/2013:

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale alin. (1) lit. b, d, e, f, g, **din Reg.(UE) nr.1305/2013:**

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) 1305/2013):

1.7. Măsura contribuie la următoarele obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

Inovare, mediu și climă

În vederea dezvoltării durabile a comunităților din teritoriul GAL Banat-Vest în sensul unei mai bune înțelegeri a asumării angajamentelor de mediu și a provocărilor privind schimbările climatice, măsura își propune finanțarea de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei.

Potențialii beneficiari sunt încurajați ca în cadrul proiectelor să utilizeze soluții care conduc la eficientizarea consumului de energie. Reducerea consumului de energie prin măsuri de eficientizare a consumului și prin utilizarea cât mai largă a energiei din surse regenerabile prezintă o bună soluție pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. În cadrul procesului de proiectare trebuie luate în considerare materialele care asigură impactul minim asupra mediului.

O infrastructură îmbunătățită permite afacerilor din teritoriu să se dezvolte și încurajează spiritul antreprenorial și inovator.

Dat fiind faptul că astfel de soluții care conduc la eficientizarea consumului de energie sunt în fază incipientă la nivel de teritoriu Banat-Vest, acestea conduc și la caracterul inovator al măsurii.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura este complementară cu măsurile M1/1A, M2/2B, M6.1/6A, M6.2/6A, M6.3/6B, M6.4/6B.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura se află în relație de sinergie cu măsurile M6.1/6A, M6.2/6A, M 6.3/6B, M6.4/6B.

2. Valoarea adăugată a măsurii rezultă din:

- impactul generat de proiectele finanțate prin această măsură la nivelul teritoriului GAL Banat-Vest care acoperă o parte dintre cele mai importante nevoi identificate în procesul de consultare a actorilor locali și contribuie la realizarea a 3 obiective de dezvoltare identificate la nivelul GAL, și anume: a) reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașul Jimbolia prin implementarea de măsuri/operațiuni integrate; b) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă; d) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;

- îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii din teritoriul GAL;
- îmbunătățirea infrastructurii de bază crează premisele de dezvoltare a activităților economice din teritoriul GAL.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Legislație UE: Reg.(UE) 1303/2013; Reg.(UE) 1305/2013; Reg.(UE) 807/2014; Reg.(UE) 1407/2013

Legislație națională: Legea nr. 215/2001.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă):

Beneficiari direcți: comuna/orașul definit conform legislației în vigoare, ONG-uri definite conform legislației în vigoare, unități de cult definite conform legislației în vigoare, persoane juridice care dețin în administrare/proprietate obiective de patrimoniu cultural, istoric, religios de interes local, entități care au sediul social/punctul de lucru în comunitățile în care s-au accesat una dintre măsurile: M1/1A, M2/2B, M6.1/6A, M6.2/6A, M6.3/6B, M6.4/6B.

Beneficiari indirecți:

- populația locală;
- întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în teritoriu;
- ONG-uri din teritoriu.

5. Tipul de sprijin stabilit în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) 1303/2013.

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

Acțiuni eligibile:

- investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;
- Investiții în dotarea cu utilaje și echipamente pentru serviciile publice (de dezapezire, întreținere spații verzi etc.);
- investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației, inclusiv a celor de agrement, culturale, și a infrastructurii aferente;
- investiții orientate spre transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul lor în apropierea așezărilor, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;
- restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local;
- construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces la obiectivele de patrimoniu;
- restaurarea, conservarea și /sau dotarea obiectivelor din patrimoniul local și structuri de promovare a tradițiilor locale;
- investiții în elemente de infrastructură cu rolul de creștere a calității vieții (spații verzi, utilizarea de materiale ecologice, eficiență energetică, reciclare) și a calității serviciilor pentru populație, inclusiv spații destinate organizării de piețe și târguri;
- achiziția de echipamente TIC pentru îmbunătățirea serviciilor pentru populație; studii și analize pentru fundamentarea nevoilor de conservare și intervenție asupra patrimoniul local din teritoriul GAL;

Acțiuni neeligibile

- Cheltuieli cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- Cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art. 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- Cheltuieli care fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- Cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
 - a. dobânzi debitoare;
 - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
 - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

7. Condiții de eligibilitate:

- solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată;
- solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
- investiția trebuie să fie în corelare cu Strategia de Dezvoltare Locală și/sau Județeană aprobată;
- investiția să se realizeze în teritoriul GAL Banat-Vest;
- investiția se va încadra în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- investiția va demonstra necesitatea și oportunitatea.

8. Criterii de selecție:

- proiecte realizate în parteneriat;
- proiecte care utilizează resurse de energie regenerabilă;
- proiecte care generează crearea a cel puțin unui loc de muncă cu normă întreagă;
- solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;
- proiecte implementate în comunitățile în care s-a accesat de către o entitate juridică privată sau publică legal constituită una dintre măsurile: M1/1A, M2/2B, M6.1/6A, M6.2/6A, M6.3/6B, M6.4/6B.

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de venit și nu va depăși 200.000 euro.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi 80% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit și nu va depăși 200.000 euro.

Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000

Euro/ beneficiar.

Justificarea aplicării sprijinului:

Pentru o mai bună acoperire teritorială din punct de vedere al tipurilor de acțiuni și al potențialilor beneficiari, inclusiv a facilitării accesului acestora la fondurile alocate pe măsură, urmărim atingerea unui impact cât mai mare la nivelul tuturor comunităților GAL pentru o dezvoltare echilibrată și durabilă a teritoriului. În stabilirea tipului și intensității sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri, s-au avut în vedere următoarele aspecte: dezvoltarea localităților reprezintă o cerință esențială pentru creșterea calității vieții și sporirea atractivității din teritoriul nostru; nevoile și prioritățile de dezvoltare locală specifice teritoriului nostru; din Cap. I analiza diagnostic reiese că teritoriul GAL Banat-Vest are în componență 3 UAT-uri având IDUL mai mic de 55; numărul mare al potențialilor beneficiari din teritoriu; numărul mare de beneficiari deserviți, valorii adăugate a măsurii care contribuie la o dezvoltare economică durabilă, la creșterea atractivității teritoriului GAL; impactul generat de proiectele finanțate prin această măsură la nivelul teritoriului GAL care acoperă o parte dintre cele mai importante nevoi identificate în procesul de consultare a actorilor locali; obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților din teritoriul GAL, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă; îmbunătățirii condițiilor de viață pentru locuitorii din teritoriul GAL.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele aplicate de autoritățile publice locale din teritoriu, ONG-urile locale, unitățile de cult definite conform legislației în vigoare, persoanele juridice care dețin în administrare/proprietate obiective de patrimoniu cultural, istoric, religios de interes local și care sunt **negeneratoare de profit și nu va depăși suma maximă de 200.000 euro/proiect**. În cazul proiectelor **generatoare de venit, sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi 80% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși suma maximă de 200.000 euro/proiect**.

10. Indicatori de monitorizare:

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățite	30.500
Indicatori locali		
1. Nr. de proiecte		Minim 4

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

Strategia de dezvoltare a teritoriului Banat-Vest (SDL) pe perioada 2014-2020 este complementară altor strategii naționale, regionale și județene elaborate și aflate în curs de implementare, având o contribuție relevantă la îndeplinirea obiectivelor acestor strategii.

Strategia de dezvoltare rurală a României pentru următorii ani se înscrie în contextul de reformă și dezvoltare pe care UE și-l propune prin strategia Europa 2020. Urmărind obiectivele strategiei Europa 2020 pentru o economie inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii, strategia stabilește ținte ambițioase pentru statele membre în domeniul educației, inovării, energiei/mediului, ocupării forței de muncă și incluziunii sociale și îmbunătățirea competitivității în general. Pe baza acestui document, fiecare stat membru își stabilește ținte și planuri de acțiune la nivel național sub forma unui Plan Național de Reformă care este monitorizat în mod periodic. Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2014-2020 contribuie la realizarea unei creșteri inteligente prin sprijinirea formelor de cooperare între instituțiile de cercetare și fermieri și alți actori ai economiei rurale dar și prin sprijinirea componentei de formare profesională, dobândire de competențe și diseminare a informației. De asemenea, PNDR are în vedere o creștere durabilă care pune accent pe scăderea emisiilor de carbon și sprijinirea practicilor agricole prietenoase cu mediul. Nu în ultimul rând, sprijinul acordat investițiilor în infrastructura și economia rurală duce la reducerea sărăciei și crearea de locuri de muncă în zonele rurale, contribuind astfel la o creștere favorabilă incluziunii.

Strategia GAL Banat-Vest se aliază obiectivelor strategiei de dezvoltare rurală a României, contribuind la realizarea obiectivelor ei. De asemenea obiectivele propuse de noi și țintele aferente sunt în concordanță cu prioritățile strategice naționale prezentate în AP Ro, Strategia privind dezvoltarea agriculturii și dezvoltării rurale pe termen mediu și lung 2020-2030 (Banca Mondială), Strategia Națională de Competitivitate, Strategia pentru cercetare, dezvoltare și inovare și de alte documente strategice aferente. Un alt document de referință la realizarea obiectivelor căruia contribuim prin implementarea strategiei noastre îl reprezintă “Cadrul național strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014-2020-2030” prescurtat „Cadrul național strategic rural” care are drept scop stabilirea obiectivelor de dezvoltare durabilă a sistemului agroalimentar românesc și a spațiului rural pentru reluarea creșterii economice a României.

Teritoriul Banat-Vest se află situat în Regiunea Vest, iar Agenția de Dezvoltare Regională a zonei noastre a finalizat și a dat publicității Strategia de Dezvoltare a Regiunii Vest pe perioada 2014-2020, strategie care are ca priorități de dezvoltare: 1.Creșterea competitivității regionale prin promovarea inovării și specializării inteligente; 2.Dezvoltarea unei economii dinamice bazată pe creșterea productivității și antreprenoriat; 3. Îmbunătățirea accesibilității și mobilității într-o regiune conectată intern și internațional; 4. Dezvoltarea capitalului uman și creșterea calității în sectoarele educație, sănătate și servicii sociale; 5. Promovarea creșterii sustenabile prin sprijinirea tranziției către o economie verde în vederea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor; 6. Valorificarea specificului local al comunităților urbane și rurale; 7. Dezvoltarea durabilă a turismului; 8. Întărirea capacității administrative regionale.

În cadrul priorității nr. 6 din cadru aceleiași strategii, identificăm prioritățile de investiții 6.2. Dezvoltarea spațiului rural și modernizarea agriculturii și 6.3. Creșterea gradului de

acces la cultură, turism și agrement, priorități de investiții care sunt complementare cu prioritățile de dezvoltare rurală: P2 Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor și P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, cu obiectivele de dezvoltare rurală ODR1: Favorizarea competitivității agriculturii și ODR 3 Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă și cu măsurile M2/2B, M6.1/6A, M6.2/6A, M6.5/6B, M6.3/6B, M6.4/6B ale strategiei Banat-Vest.

În prezent este în curs de finalizare **Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Timiș 2015-2020/2023**, strategie care a identificat următoarele axe (direcții) strategice de dezvoltare: Axa 1: Transport și infrastructura de transport, Axa 2: Mediul și schimbările climatice, Axa 3: Educație și resurse umane, Axa 4: Social și sănătate, Axa 5: Turism, Axa 6: Dezvoltare economică, Axa 7: Capacitate administrativă, Axa 8: Dezvoltare urbană; Axa 9: Dezvoltare rurală; Axa 10: Cooperare teritorială; Axa 11: Cultura, cu domeniile și măsurile aferente. **Strategia noastră este complementară cu mai multe din direcțiile strategice ale strategiei județene și contribuie, în mare măsură, la realizarea obiectivelor următoarelor domenii de intervenție:** DI 9.1. Agricultură și silvicultură, obiectivul de dezvoltare: Consolidarea rolului activităților de agricultură și silvicultură în contextul dezvoltării spațiului rural; DI 9.2. Economie rurală non-agricolă, obiectiv de dezvoltare: Dezvoltarea și consolidarea economiilor locale non-agricole; DI 9.3. Spațiul public, obiectiv de dezvoltare: Crearea condițiilor ambientale, sociale și utilitare menite să stimuleze stabilirea și stabilizarea populației active în spațiul rural, măsura M9.3.4 Renovarea și modernizarea instituțiilor sociale din mediul rural; DI 9.5. Strategii locale de dezvoltare, obiectiv de dezvoltare: *Creșterea rolului planificării strategice în dezvoltarea rurală, M 9.5.1 Constituirea GAL-urilor, M 9.5.2 Elaborarea și implementarea Strategiilor de dezvoltare locală pentru producția agricolă și industrială complementară, M 9.5.3. Cooperare inter-teritorială și transnațională între grupurile de acțiune locală, prin realizarea unor lanțuri de producție și valorificare a produselor locale.*

Așadar direcțiile strategice ale strategiei județului și domeniile de intervenție coincid cu prioritățile: P1: Încurajarea cooperării și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale, P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor și P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, cu domeniile de intervenție: 1A Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe rurale, 2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor, 6A facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă și 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale și cu toate cele 7 măsuri atipice din strategia noastră plus sub-măsura 19.3 de cooperare. Strategia de dezvoltare a teritoriului Banat-Vest pe perioada 2014-2020 este complementară cu **Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2020)**. Din setul de politici și de intervenții prezentat în Strategie, **intervențiile cheie** cu cel mai mare impact în ceea ce privește **reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale și care se regăsesc și în strategia noastră se referă la:**

-Intervenția: Creșterea ocupării forței de muncă în rândul persoanelor cu venituri reduse și a celor din grupurile vulnerabile prin programe personalizate de activare a